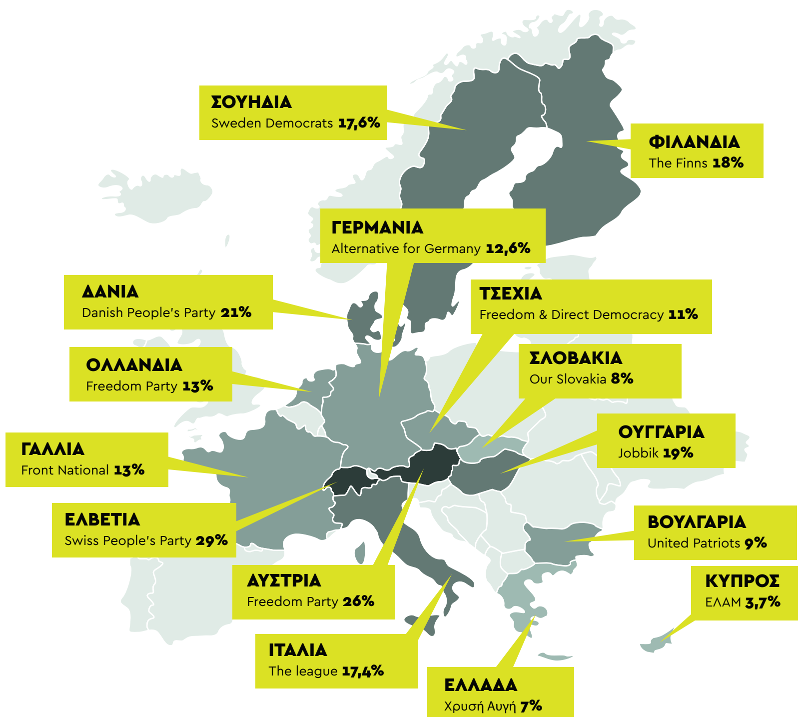
ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΛΟΓΛΟΥ

ΓΙΑΤΙ ΜΠΑΜΠΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΚΙΑ Η ΑΚΡΟΔΕΞΙΑ;

Η ΑΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΔΕΞΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

% ΤΩΝ ΨΗΦΩΝ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΝ ΑΚΡΟΔΕΞΙΑ ΚΟΜΜΑΤΑ
ΣΤΙΣ ΠΙΟ ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΣΕ ΠΟΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ ΟΙ ΑΚΡΟΔΕΞΙΟΙ ΠΕΤΥΧΑΙΝΟΥΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΟΣΟΣΤΑ
ΣΕ ΕΚΛΟΓΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Δυστυχώς, η ακροδεξιά είναι της μόδας. Εμφανίζεται από το πουθενά ακόμη και σε χώρες του νότου της Ευρώπης με νωπό παρελθόν στυγνών δικτατοριών, όπως η Ισπανία. Πρόσφατα, στις περιφερειακές εκλογές στην Ανδαλουσία των δημοκρατικών και αριστερών παραδόσεων, το ακροδεξιό Vox, άγνωστο μέχρι πρότινος, χωρίς σοβαρούς ντόπιους υποστηρικτές και με ανύπαρκτη τοπική οργάνωση, κέρδισε το 11% των ψήφων. Προηγουμένως είχε εντυπωσιάσει διοργανώνοντας μια μαχητική και πολυπληθή συγκέντρωση στη Μαδρίτη. Οι δημοσκοπήσεις το παρουσιάζουν να εισέρχεται για πρώτη φορά στο εθνικό Κοινοβούλιο, σε περίπτωση βουλευτικών εκλογών, με ποσοστό πάνω από 10%.

Από τη Σουηδία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέχρι την αποναζιστικοποιημένη, μεταπολεμική Γερμανία, παρόμοια κόμματα, που δανείζονται συχνά ναζιστικές απόψεις ή βασικά τους στελέχη έχουν φιλοναζιστικό παρελθόν, ξεφυτρώνουν σαν δη-

ληtηριώδη μανιτάρια. Καταλαμβάνουν θέσεις σε εθνικά και τοπικά Κοινοβούλια, τα οποία συνήθως απεχθάνονται και απλώς χρησιμοποιούν για να κερδίσουν πολιτικές θέσεις και, φυσικά, χρήματα. Σε Ιταλία, Αυστρία, Πολωνία, Ουγγαρία, Σλοβακία, Δανία και Φιλανδία συμμετέχουν σε κυβερνήσεις συνασπισμού ή στηρίζουν την κυβέρνηση, σπρώχνοντας την πολιτική και κοινωνική ζωή προς τα ακροδεξιά. Στην Πολωνία και την Ουγγαρία επεμβαίνουν ωμά στη Δικαιοσύνη, προχωρούν σε διώξεις κατά των πολιτικών τους αντιπάλων και φιμώνουν ή εξαφανίζουν τον ανεξάρτητο και αντιπολιτευόμενο τύπο. Η ουγγρική δημόσια τηλεόραση μετέδωσε τις πρόσφατες αντικυβερνητικές διαδηλώσεις μόλις με μία εβδομάδα καθυστέρηση..

Η Γηραιά Ήπειρος δεν έχει το μονοπώλιο. Στη Βραζιλία, την 1η Ιανουαρίου του 2019, ανέλαβε την προεδρία της χώρας ένας μισογύνης κλόουν που τάσσεται υπέρ των βιασμών γυναικών, υποστηρίζει ανοιχτά τα βασανιστήρια και δηλώνει νοσταλγός μιας από τις πιο αιμοσταγείς και απάνθρωπες δικτατορίες που γνώρισε η Λατινική Αμερική. Ενθουσιασμένος από την εκλογή του Μπολσονάρο, ο Ντόναλτ Τραμπ έστειλε τον πολεμοχαρή σύμβουλό του Τζον Μπόλτον να συναντήσει τον Βραζιλιάνο επίδοξο δικτάτορα ήδη πριν την ορκωμοσία του, με συμβουλές για το πως θα γίνει -και- η Βραζιλία «great again».

Ο Στηβ Μπάνον, ο ακροδεξιός επικεφαλής της προεκλογικής εκστρατείας του Ντόναλντ Τραμπ στις προεδρικές εκλογές του 2016, δηλώνει ευθαρσώς ότι μετακομίζει στην Ευρώπη για να συσπειρώσει την ευρωπαϊκή ακροδεξιά γύρω από « Το Κίνημα», όπως αποκαλεί την διεθνή κίνηση που ονειρεύεται να δημιουργήσει . Συναντήθηκε με τη Γαλλίδα Μαρίν Λε Πεν, τον Ιταλό Σαλβίνι και τον Βίκτωρα Ορμπάν στη Βουδαπέστη και σκοπεύει να μείνει: ο έμπιστος του Μπένζαμιν Χάρνγουελ, νοίκιασε πρόσφατα ένα παλιό μοναστήρι 800 ετών λίγο έξω από τη Ρώμη, που φιλοδοξεί να μετατρέψει σε έδρα ενός ακροδεξιού λαϊκιστικού

think tank, μια «σχολή μονομάχων για πολιτιστικούς πολεμιστές», όπως εξήγησε ο Χάρνγουελ. Αντίθετα με την αριστερά που δείχνει αιφνιδιασμένη, οι ακροδεξιοί ανά τον κόσμο αλληλοσυγχαίρονται για τις εκλογικές τους επιτυχίες, μαθαίνουν ο ένας από τις νίκες του άλλου και συγκροτούν μια άτυπη ακροδεξιά διεθνή. Εμπρός της γης οι κολασμένοι – ή καλύτερα οι κολάσεις.

Η αριστερά και οι προοδευτικές δυνάμεις δεν έχουν βρει τις κατάλληλες απαντήσεις για το νέο φαινόμενο. Δεν έχουν επαρκώς μελετήσει τις αιτίες της εμφάνισής του ούτε έχουν επεξεργαστεί την στρατηγική για την αντιμετώπισή του. Σε πολλές περιπτώσεις αισθάνονται αμήχανες απέναντι στην αντισυστημική ρητορική που ξεχωρίζει τη σύγχρονη ακροδεξιά από την απεχθή, κλασική μεταπολεμική, που εμφανιζόταν με νεοναζιστικό πρόσωπο στη Γερμανία, υποστήριζε την αποικιοκρατία στη Γαλλία ή δολοφονούσε, οργανωμένη ως παρακράτος, τον Γρηγόρη Λαμπράκη στην Ελλάδα. Γιατί πράγματι πρόκειται, σύμφωνα με την επιτυχημένη διατύπωση του διάσημου Αμερικανού σκηνοθέτη ντοκιμαντέρ Μάικλ Μουρ, για τον φασισμό "με χαμογελαστό πρόσωπο και ένα τηλεοπτικό πρόγραμμα". 'Η και περισσότερα του ενός.

Αυτό που είναι βέβαιο είναι ότι δεν αρκεί να ξορκίζουμε το σκιάχτρο της ακροδεξιάς για να την αντιμετωπίσουμε. Με δεδομένη την κρίση του πολιτικού συστήματος, ιδίως για μια σημαντική μερίδα της νεολαίας η επίκληση του κινδύνου της ακροδεξιάς δεν λέει και πολλά πράγματα. Στις σελίδες που ακολουθούν ασχολούμαι με τις αιτίες της ακροδεξιάς ανόδου και, κυρίως, θα προσπαθήσω να αποδείξω τι σημαίνει για την καθημερινή ζωή μας η ακροδεξιά στην πράξη, παραθέτοντας τι ακριβώς ψήφισε σε κρίσιμα θέματα στο Ευρωκοινοβούλιο. Γιατί δεν υπήρξε ψηφοφορία, που να αφορά στις εργασιακές σχέσεις, στο περιβάλλον, στις γυναίκες και στους νέους, στις μειονότη-

τες και στους πρόσφυγες, που η ακροδεξιά να μην πήρε τις πιο οπισθοδρομικές θέσεις, ταυτιζόμενη με τα λόμπι των μεγάλων οικονομικών συμφερόντων που υποτίθεται ότι καταπολεμά. Ο αναγνώστης θα διαπιστώσει ότι η Χρυσή Αυγή πρωταγωνιστεί στο οπισθοδρομικό κυνήγι, συχνά με τη βοήθεια της « σοβαρής » Χρυσής Αυγής, όπως πάει να καταντήσει την άλλοτε κεντροδεξιά ΝΔ η ακροδεξιά της πτέρυγα.

Οι Ευρωπαίοι πολίτες δεν έχουν επαρκώς συνειδητοποιήσει ότι το 70% των ρυθμίσεων που αφορούν την καθημερινότητά τους, από τις εργασιακές σχέσεις μέχρι την προστασία του περιβάλλοντος, αποφασίζονται στην ΕΕ. Και από αυτήν την άποψη, οι επερχόμενες Ευρωεκλογές αποτελούν μια αναμέτρηση με πολύ μεγαλύτερη σημασία από τις προηγούμενες. Αν δεν υπάρξει αφύπνιση των δημοκρατών πολιτών και τα προγνωστικά επαληθευθούν, η -περιθωριακή στο σημερινό Ευρωκοινοβούλιο-ακροδεξιά θα αναδειχθεί σε σημαντική δύναμη. Μια τέτοια εξέλιξη θα στρέψει και την καιροσκοπική συντηρητική παράταξη ακόμη δεξιότερα. Θα επηρεάσει αρνητικά το γενικότερο κλίμα στην Ευρώπη, καθώς οι ιδέες της εθνικιστικής αναδίπλωσης και συχνά του μίσους για τον αλλοεθνή ή τον διαφορετικό θα αποκτήσουν μεγαλύτερη εμβέλεια. Στις περισσότερες από τις ψηφοφορίες για κρίσιμα θέματα της ζωής και της καθημερινότητας μας που παρουσιάζονται παρακάτω, η ακροδεξιά δεν μπόρεσε να περάσει τις θέσεις της. Αλλά ίσως δεν θα ισχύει το ίδιο την προσεχή πενταετία, αν δεν υπάρξει η μεγάλη αφύπνιση που χρειάζονται η Ευρώπη και οι δημοκρατίες μας.

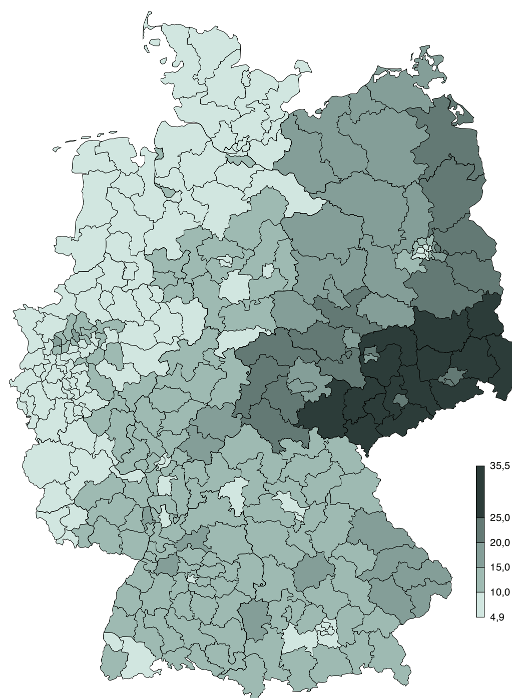
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Όσοι δεν έχουν καταλάβει -ή δεν θέλουν να καταλάβουν- γιατί η ακροδεξιά ανεβαίνει, επικαλούνται συνήθως το προσφυγικό πρόβλημα. Αν δεν υπήρχε η προσφυγική κρίση του 2015, σύμφωνα με τους Financial Times ή την κυρία Μέρκελ, τα πράγματα θα ήταν όπως τα είχαμε αφήσει. Ούτε όμως η Γερμανίδα καγκελάριος ούτε οι υποστηρικτές της μπορούν να λύσουν το αίνιγμα του πίνακα 1: Ενώ οι πρόσφυγες του 2015 κατευθύνθηκαν στη δυτική Γερμανία, το ακροδεξιό AFD (Εναλλακτική για τη Γερμανία) πέτυχε, στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές, τα καλύτερα αποτελέσματα του στις ανατολικές περιοχές της χώρας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΠΟΣΟΣΤΑ AFD / ΕΚΛΟΓΕΣ 2017

Η ίδια σπαζοκεφαλιά και στην Ουγγαρία, όπου ο Όρμπαν κέρδισε πανηγυρικά τις εκλογές μετά από μια προεκλογική εκστρατεία με επίκεντρο τους πρόσφυγες, την στιγμή που στη χώρα δεν βρίσκεται ούτε ένας πρόσφυγας! Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, για την άνοδο της εθνικιστικής ακροδεξιάς, ιστορικοί και πολιτιστικοί παράγοντες παίζουν επίσης τον ρόλο τους: στις χώρες που βγήκαν από τον παράδεισο του σοβιετοκρατούμενου «υπαρκτού σοσιαλισμού», από τις Βαλτικές και την Πολωνία μέχρι τη Σλοβακία, την Τσεχία και την Ουγγαρία, χώρες που επί 200 χρόνια προσπαθούν να αποκτήσουν ένα ομογενές έθνος -κράτος, ή ένταξη τους στο άγνωστο ανταγωνιστικό περιβάλλον της ΕΕ καθώς και ο φόβος των «ξένων», που ποτέ δεν είχαν γνωρίσει, προσφέρεται για ακροδεξιά δημαγωγία.

Στην πραγματικότητα όμως, τα κύματα των προσφύγων έπαιξαν καταλυτικό ρόλο για να ενεργοποιηθεί μια αντίδραση από ήδη διαμορφωμένα εύφλεκτα κοινωνικά υλικά.

Η περίπτωση της «Χρυσής Αυγής» είναι περισσότερο από χαρακτηριστική. Στις εκλογές του 2009 οι νεοναζί του Μιχαλολιάκου κέρδισαν 19.624 ψήφους με ποσοστό 0,29%, κάτι παραπάνω από το ΚΚΕ(Μαρξιστικό Λενινιστικό) και το Κόμμα υπέρ του καπνίσματος. Οι μετανάστες στον Άγιο Παντελεήμονα και την ίδια εποχή (2011) η δολοφονία του άτυχου 44χρονου που είχε κατέβει από το διαμέρισμά του στη Γ' Σεπτεμβρίου για να φέρει το ΙΧ του από γκαράζ, με το οποίο θα μετέφερε την έγκυο σύζυγό του στο μαιευτήριο, έπαιξαν καταλυτικό ρόλο στο εκρηκτικό περιβάλλον της χρεοκοπίας της χώρας και της απαξίωσης του πολιτικού συστήματος: τρία χρόνια αργότερα, στις εκλογές του Μαΐου του 2012 η «Χρυσή Αυγή» κέρδιζε 440.894 ψήφους με το εκλογικό της ποσοστό να εκτοξεύεται στο 7%. Οι μετανάστες στο κέντρο της Αθήνας είχαν δώσει την ευκαιρία στους ακροδεξιούς-νεοναζί να γνωριστούν μεταξύ τους και να πάψουν να αισθάνονται πλήρως περιθωριοποιημένοι, ένα έγκλημα τους είχε δώσει την αφορμή για να ξεκινήσουν την εγκληματική τους δράση στους δρόμους κυνηγώντας περαστικούς μετανάστες άσχετους με τον φόνο, αλλά η βασική αιτία για την εκλογική και πολιτική τους εκτόξευση είχε κοινωνικές και πολιτικές αιτίες.

Σε κάθε χώρα η αφορμή, ο «καταλύτης» – μπορεί να είναι διαφορετικός. Στην Ισπανία , η άνοδος των ακροδεξιών του Vox οφείλεται στην εθνικιστική αντισυσπείρωση που προκαλεί το αίτημα των Καταλανών για ανεξαρτησία καθώς και οι προσπάθειες αποκαθήλωσης του δικτάτορα Φράνκο από τη νέα Σοσιαλιστική κυβέρνηση. Στη συνεχιζόμενη άνοδο της ακροδεξιάς στη Γαλλία έχουν ασφαλώς παίξει ρόλο οι δολοφονικές επιθέσεις των τζιχαντιστών, όπως ακριβώς στην Ιταλία, το γεγονός ότι η χώρα, όπως άλλωστε και η Ελλάδα, αισθάνθηκε παρατημένη από το ιερατείο της Κομισιόν στις Βρυξέλλες, που νοιάζεται μόνο για την τυφλή εφαρμογή των δημοσιονομικών κανόνων, γράφοντας στα παλιά του τα παπούτσια τις αρχές του ανθρωπισμού και της αλληλεγγύης.

Με την κατάρρευση των ιδεολογιών και των πολιτικών κατεστημένων, έχουμε περάσει στην εποχή που οι σημαίες και τα σύμβολα παίζουν πολύ μεγαλύτερο ρόλο από αυτόν που έπαιζαν στην προηγούμενη ιστορική περίοδο. Έτσι, από το έγκλημα της 3ης Σεπτεμβρίου στην Αθήνα μέχρι το βράδυ των Χριστουγέννων του 2016 στην Κολωνία, όταν, με τη βοήθεια πλαστών φωτογραφιών και fake news, η κατηγορία ότι κάποιοι πρόσφυγες παρενοχλούσαν σεξουαλικά Γερμανίδες μετατράπηκε σε μείζον εθνικό θέμα ανατρέποντας τη μέχρι τότε φιλική στάση της γερμανικής κοινωνίας απέναντι στους πρόσφυγες, αρκούν κάποια μεμονωμένα περιστατικά ώστε το σκηνικό να πάρει φωτιά. Ωστόσο η επίκληση του προσφυγικού ως βασικής αιτίας ανόδου της ακροδεξιάς αποτελεί στρουθοκαμηλισμό, στην καλύτερη περίπτωση.

Ο πίνακας 2[1] τα λέει όλα με λίγα λόγια: όσο περισσότερο αυξάνεται η οικονομική ανασφάλεια, τόσο αυξάνονται και τα αρνητικά αισθήματα απέναντι στους πρόσφυγες και τους μετανάστες. Μπαίνουμε έτσι στο δωμάτιο με τον κρυμμένο ελέφαντα.

[1] Guiso, L., Herrera, H., Morelli, M., & Sonno, T. (2018). The populism backlash: An economically driven backlash. VoxEU. org, 18.

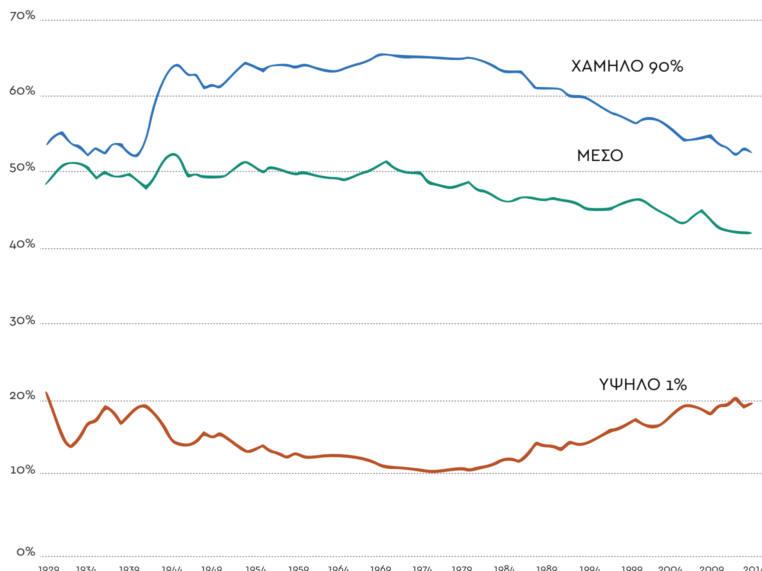
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΝΑΣ ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ ΚΡΥΜΜΕΝΟΣ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Η.Π.Α. 1929-2014

Οι πολίτες σε πολλές χώρες του κόσμου είναι οργισμένοι με όσα συμβαίνουν τις τελευταίες δεκαετίες και κορυφώθηκαν με την οικονομική κρίση του 2008: ενώ ο πλούτος αυξάνεται, οι περισσότεροι φτωχαίνουν. Ας δούμε τι συνέβη στις ΗΠΑ τα τελευταία περίπου 100 χρόνια και ιδίως από τα τέλη της δεκαετίας του 1970 όταν, μετά την ταραγμένη δεκαετία του '60 η άρχουσα τάξη αποφασίζει να βάλει ταφόπλακα στη μεταπολεμική ευφορία. Από την εκλογή του Ρόναλντ Ρέηγκαν στην εξουσία και την εφαρμογή των νεοφιλελεύθερων πολιτικών(μείωση της φορολογίας για τους πλούσι-

ους, περικοπή των δημόσιων δαπανών και των μισθών), μειώνεται συνεχώς το ποσοστό του εισοδήματος που αναλογεί στο κατώτερο 90,0% του πληθυσμού με βάση τα εισοδηματικά μερίδια. Ουσιαστικά επανέρχεται σε επίπεδα πριν από τη μεγάλη οικονομική κρίση του 1929. Αντιθέτως το ανώτερο 1% του πληθυσμού με βάση πάντα τα εισοδηματικά μερίδια βλέπει το ποσοστό του να αυξάνει. Σχεδόν διπλασιάζεται, επανερχόμενο περίπου στο επίπεδο πριν από το κραχ του 29. Το ποσοστό των μισθών στο συνολικό εισόδημα, επίσης, αρχίζει να μειώνεται, μετά από μια περίοδο σταθερότητας, από τα τέλη της δεκαετίας του 1970[2]

Είναι όμως ιδιαίτερα ενδιαφέρον να δούμε τι έγινε μετά την οικονομική κρίση του 2008. Η πτωτική τάση για τους φτωχούς συνεχίζεται και επιταχύνεται μετά το ξέσπασμα της κρίσης, την ίδια στιγμή που αυξάνεται ο πλούτος για το 1% του πληθυσμού.

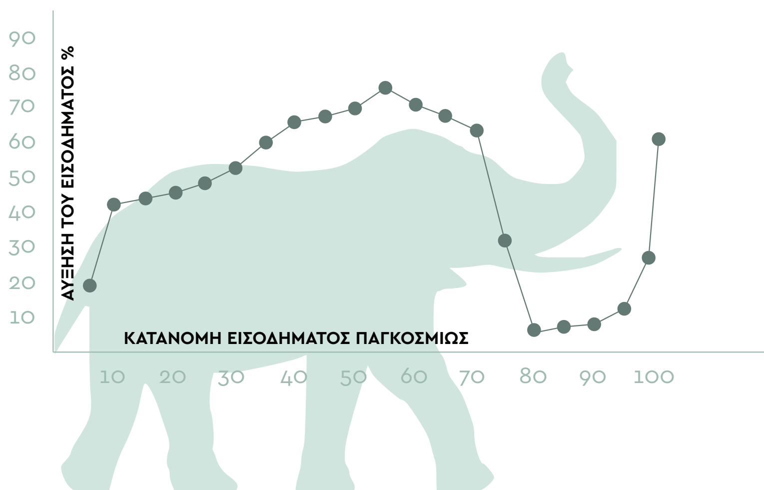
Τα ίδια και χειρότερα συμβαίνουν στην Ελλάδα με βάση τις εκθέσεις της Credit Suisse. Σύμφωνα με την ελβετική τράπεζα το 1% του παγκόσμιου πληθυσμού κατέχει το 48% του παγκόσμιου πλούτου, ενώ στην Ελλάδα το 1% συγκεντρώνει το 56,1% του εγχώριου πλούτου. Τα στοιχεία για την Ελλάδα καταδεικνύουν πως αυτό το 1% ενισχύθηκε την περίοδο της κρίσης. Ειδικότερα το πλουσιότερο 1% των Ελλήνων κατείχε το 2000 το 54,1% του πλούτου, το 2007 το 48,6%, ενώ το 2014 το 56,1%[3].

Στις ΗΠΑ όπως και στην ΕΕ, οι πολίτες κλήθηκαν να πληρώσουν τη χρεοκοπία των ιδιωτικών τραπεζών. Ήταν η αναπόφευκτη κατάληξη του «καπιταλισμού καζίνο» με τα τοξικά ομόλογα, αποτέλεσμα της ανεξέλεγκτης κυριαρχίας του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου που επικύρωσε στα τέλη της δεκαετίας του '90 ο Μπιλ Κλίντον, με την κατάργηση της διάκρισης ανάμεσα στις εμπορικές και τις επενδυτικές τράπεζες. Η διάκριση αυτή είχε υιοθετηθεί μετά το κραχ του 1929, ώστε να μην επαναληφθεί. Την ίδια στιγμή που το 90% πληρώνει τα σπασμένα άλλων, το 1% εκμεταλλεύεται την κρίση για να αυξήσει τον πλούτο του. Σύμφωνα με την έκθεση της Oxfam που δόθηκε στη δημοσιότητα το 2017 ο πλούτος των δισεκατομμυριούχων αυξάνεται ετησίως από το 2010 κατά 13% (μέσος όρος). Ο αριθμός των δισεκα-

τομμυριούχων αυξήθηκε με έναν χωρίς προηγούμενο ρυθμό – ένας κάθε δύο ημέρες – μεταξύ Μαρτίου 2016 και Μαρτίου 2017. Και δεν είναι μόνο ότι χρειάζονται μόνο τέσσερις ημέρες για έναν διευθύνοντα σύμβουλο μίας από τις πέντε μεγαλύτερες παγκοσμίως μάρκες μόδας να κερδίσει ότι θα κερδίσει ένας εργάτης ενδυμάτων από το Μπαγκλαντές σε όλη του τη ζωή.. Στις ΗΠΑ, ο διευθύνων σύμβουλος μιας μεγάλης επιχείρησης (φυσικά και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που προκάλεσαν την κρίση) χρειάζεται κάτι παραπάνω από μία εργάσιμη ημέρα για να κερδίσει όσα ένας απλός εργαζόμενος σε ένα χρόνο.
Μόνο μέχρι την 4η Ιανουαρίου οι διευθύνοντες σύμβουλοι των μεγαλύτερων εταιρειών της Βρετανίας έχουν κερδίσει ήδη τα χρήματα που βγάζει ο μέσος εργαζόμενος σε ένα χρόνο, σύμφωνα με το BBC[4]. Αλλά οι Βρετανοί διευθύνοντες σύμβουλοι δεν είναι οι μόνοι που κερδίζουν τόσο γρήγορα χρήματα. Μια ανάλυση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των CEO και των εργαζομένων σε 22 χώρες του Bloomberg, δείχνει ότι τα αποτελέσματα είναι ακόμα πιο εντυπωσιακά στις ΗΠΑ και στην Ινδία.
Συγκεκριμένα στις Ηνωμένες Πολιτείες, τα στοιχεία δείχνουν ότι οι κορυφαίοι διευθύνοντες σύμβουλοι χρειάζονται λιγότερο από δύο ημέρες (1,52 συγκεκριμένα) για να κερδίσουν το ετήσιο εισόδημα του μέσου εργαζόμενου. Στην Ινδία δε, χρειάζεται ακόμα λιγότερος χρόνος. Ένας μέσος Ινδός διευθύνων σύμβουλος κερδίζει σε λιγότερο από μία μέρα, όσα κερδίζει ο μέσος εργαζόμενος σε 365 ημέρες.
«Στις Ηνωμένες Πολιτείες, το χάσμα μεταξύ μισθού εργαζομένων και διευθυνόντων συμβούλων ήταν οκτώ φορές μεγαλύτερο σε σχέση με το 1980», γράφει ο Αμερικανός δημοσιογράφος Σάμ Πιτσιγκάτι, συγγραφέας του «The Case for an Maximum Wage». «Στις περισσότερες μεγάλες επιχειρήσεις, όπως τα McDonald's, ο μέσος εργαζόμενος χρειάζεται να δουλέψει περίπου 3.000 χρόνια για να βγάλει όσα ένας διευθύνων σύμβουλος σε ένα χρόνο», ανέφερε χαρακτηριστικά.
Στη Σουηδία, που ήταν γνωστή ως η πιο ισότιμη κοινωνία του κόσμου- αλλά δεν είναι πια, όπως θα δούμε παρακάτω- η κατάσταση δεν διαφέρει ιδιαίτερα. Ο μέσος ετήσιος μισθός του Σουηδού διευθύνοντος συμβούλου ανέρχεται σε 2,79 εκατομμύρια δολάρια. Τα ανώτερα στελέχη χρειάζονται περίπου 5,5 ημέρες για να βγάλουν τα ετήσια κέρδη του μέσου εργαζόμενου.

Πρόκειται για μια τάση που κατέγραψε ο οικονομολόγος Μπράνκο Μιλάνοβιτς στο περίφημο «διάγραμμα του ελέφαντα» που δείχνει τη διανομή του παγκόσμιου εισοδήματος, ανάλογα με την εισοδηματική κατάσταση του παγκόσμιου πληθυσμού. Η προβοσκίδα δείχνει την πτώση των εισοδημάτων των εργαζόμενων και της μεσαίας τάξης στις πλούσιες χώρες, πριν απογειωθεί για τα εισοδήματα που ξεπερνούν τα 100.000 δολάρια το χρόνο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

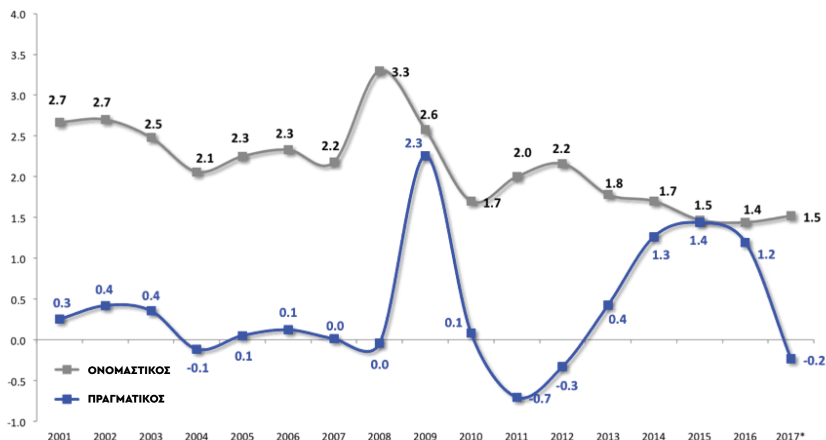
[2] Κ. Μελάς Μελάς: Πώς η ανισότητα αποσταθεροποιεί την οικονομία – https://bit.ly/2HBFftC
[3] Το 1% των Ελλήνων κατέχει το 56% του πλούτου της χώρας – https://bit.ly/2Uks-bu3
[4] Πόσα περισσότερα χρήματα βγάζει το αφεντικό σας σε σχέση με εσάς; – Tvxs.gr, Ιανουάριος 2019

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ 2001-2017

Παρόμοιες τάσεις παρατηρούνται και στην ΕΕ. Στην ευρωζώνη τόσο οι ονομαστικοί όσο και οι πραγματικοί μισθοί (ανάλογα με το κόστος ζωής) βυθίζονται κυριολεκτικά μετά το 2009.

Η κατάσταση δεν είναι πολύ καλύτερη για τις χώρες εκτός ευρώ. Ας πάρουμε ως παράδειγμα τη Μεγάλη Βρετανία, μία από τις 7 πλουσιότερες χώρες στον κόσμο: Τα νούμερα δείχνουν χαμηλή ανεργία, με τη διαφορά ότι οι εργαζόμενοι δεν μπορούν να ζήσουν με τα λεφτά που κερδίζουν. Σύμφωνα με μελέτη την οποία έδωσε το 2018 στη δημοσιότητα η ανεξάρτητη οργάνωση Joseph Rowntree Foundation, που εργάζεται για τη μείωση της φτώχειας, περισσότεροι από 500 χιλιάδες Βρετανοί εργαζόμενοι πέρασαν την τελευταία πενταετία το κατώφλι της φτώχειας:

«Ο αριθμός των εργαζομένων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας στο Ηνωμένο Βασίλειο έφτασε το 2017 τα 4 εκατομμύρια και αυξάνεται πλέον ταχύτερα απ' ό,τι η απασχόληση. Οι πολίτες αυτοί, αν και εργάζονται, δεν έχουν αρκετά προκειμένου να καλύψουν βασικές ανάγκες τους, όπως κατοικία, διατροφή, ένδυση. Αιτίες είναι:

α) η σχεδόν μηδενική αύξηση των πραγματικών τους μισθών, απόρροια των νεοφιλελεύθερων πολιτικών ευελιξίας στην αγορά εργασίας,

β) η συρρίκνωση των πόρων της κοινωνικής πρόνοιας και των φοροαπαλλαγών, απόρροια των πολιτικών 'λιγότερου κράτους', δημοσιονομικής πειθαρχίας και λιτότητας, και

γ) το αυξανόμενο κόστος διαβίωσης, απόρροια της απελευθέρωσης και της ολοένα πιο ανεξέλεγκτης λειτουργίας των αγορών αγαθών και υπηρεσιών.

Η αύξηση της φτώχειας στις τάξεις των εργαζομένων και ειδικά όσων έχουν παιδιά οδήγησε και στην εκτόξευση της παιδικής φτώχειας: 4,1 εκατομμύρια παιδιά, 500 χιλιάδες περισσότερα απ' ό,τι πριν από πέντε χρόνια, ζουν πλέον κάτω από το όριο της φτώχειας. Συνολικά, ένα στα τρία παιδιά μεγαλώνει σήμερα υπό συνθήκες φτώχειας, στερούμενο βασικές ανάγκες...πάνω από 14 εκατομμύρια Βρετανοί, ή ένας στους πέντε, ζουν σήμερα κάτω από το όριο της φτώχειας. Εξ αυτών τα 8,2 εκατομμύρια είναι ενήλικοι»[5]

Πως να μην παρασυρθούν αυτοί οι άνθρωποι – η βασική δεξαμενή των ψηφοφόρων υπέρ του Brexit στο δημοψήφισμα του 2016 – από τις σειρήνες των ακροδεξιών δημαγωγών, που υποσχέθηκαν ότι η έξοδος από την ΕΕ θα οδηγήσει σε καλύτερα μεροκάματα και σε αύξηση των δαπανών για την εκπαίδευση και την υγεία; (Την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές οι Βρετανοί αποθηκεύουν γάλα και τρόφιμα για την περίπτωση άταχτου brexit, αλλά αυτό είναι μια άλλη, διδακτική, ιστορία).

Ακόμη και στις πλούσιες χώρες του ευρωπαϊκού Βορρά, οι περικο-

πές στο προσωπικό μεγάλων επιχειρήσεων και οι ιδιωτικοποιήσεις, οι συμβάσεις που καθιερώνουν πρόσκαιρες σχέσεις εργασίας ειδικά για τους νέους εργαζόμενους δημιουργούν την ανασφάλεια για το μέλλον, πάνω στην οποία επενδύει η ακροδεξιά, χρησιμοποιώντας το φόβητρο των προσφύγων και μεταναστών που θα πάρουν τις δουλειές από τους ντόπιους.

Είναι πολύ χαρακτηριστικό το παράδειγμα της Σουηδίας, που εθεωρείτο παλιότερα η χώρα με τις χαμηλότερες κοινωνικές διακρίσεις και υποδειγματικό κράτος πρόνοιας. Το 1991, μετά την νίκη των συντηρητικών στις εκλογές, η νέα κυβέρνηση του Καρλ Μπιλντ προχώρησε σε μια σταδιακή περικοπή του υποδειγματικού σουηδικού μοντέλου, σε όφελος των ιδιωτικών επιχειρήσεων και των οικονομικά ισχυρότερων. Στις φοροελαφρύνσεις που υιοθέτησε η επόμενη συντηρητική κυβέρνηση (2006–2014) περιλαμβάνεται ακόμη και η έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα των δαπανών για τα έξοδα καθαριότητας, babysitting και καθαρισμού των σπιτιών, με αποτέλεσμα να εμφανίζονται ξανά υπηρέτριες στα σπίτια των πλουσίων, για πρώτη φορά μετά το τέλος του πολέμου και την δεκαετία του 50. Και αυτή τη φορά οι οικιακές βοηθοί επιδοτούνται από το κράτος![6]

Ένα από τα πιο καταστροφικά αποτελέσματα των «μεταρρυθμίσεων» έχει σημειωθεί σε αυτό που ονομάζεται τώρα «Ιδιωτικοποίηση της σχολικής εκπαίδευσης: το σουηδικό φιάσκο»[7]. Ανύπαρκτα μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 90, τα ιδιωτικά κολέγια αντιπροσωπεύουν σήμερα το 20% των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, αλλά με τι αποτελέσματα; Το σουηδικό εκπαιδευτικό σύστημα έχει χάσει τις πρωτιές που κατείχε διεθνώς και ενώ οι πιο εύποροι μαθητές συνωστίζονται στα ιδιωτικά σχολεία, ο αριθμός των καθηγητών στα δημόσια μειώνεται. Σε τέτοιο βαθμό, μάλιστα, ώστε καθηγητές γυμναστικής να διδάσκουν γαλλικά (!) ή να υποχρεώνονται να διδάξουν στην ίδια τάξη τα παιδιά των Σουηδών και των προσφύγων-μεταναστών, που κατηγορούνται ότι εμποδίζουν την σωστή εκπαίδευση των Σουηδόπουλων.

Από τη δεκαετία του 90, σε κανένα άλλο κράτος δεν έχει σημειωθεί μεγαλύτερη αύξηση των κοινωνικών ανισοτήτων από ότι σε αυτή τη χώρα, άλλοτε προπύργιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της

προστασίας των διωκόμενων. Τον Σεπτέμβριο του 2018, το αντιμεταναστευτικό εθνικιστικό κόμμα Σουηδοί Δημοκράτες, κέρδισε το 17,6% των ψήφων και κατέλαβε την τρίτη θέση στις εκλογές. Το 1991, όταν ξεκίνησε το κακό, είχε κερδίσει το 0,1% των ψήφων...

Παρόμοιο σκηνικό σε όλες τις πλούσιες χώρες του Βορρά. «Με προγραμματισμένες δράσεις τέθηκαν σε εφαρμογή πολιτικές με στόχο τη μείωση του ρόλου του κράτους στην οικονομία και την κοινωνία, τις ιδιωτικοποιήσεις δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφελείας, τη σταδιακή απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων με κύριο σύνθημα την ελαστικοποίηση της εργασίας, τη μείωση των κοινωνικών παροχών και την αναδιοργάνωση του Κράτους Πρόνοιας», εξηγεί ο πολιτικός επιστήμονας Βαγγέλης Πατούχας την άνοδο της ακροδεξιάς στις κατά τα άλλα ευημερούσες Σκανδιναβικές χώρες[8]. «Η εφαρμογή των νέων τεχνολογιών, οι πολλές εταιρικές συγχωνεύσεις, ο έντονος ανταγωνισμός που προκαλεί η είσοδος στις διεθνείς αγορές της Άπω Ανατολής, της Ινδίας και κυρίως της Κίνας δημιουργούν αίσθημα εισοδηματικής αβεβαιότητας για ευρεία τμήματα των εργαζομένων και των μικρομεσαίων επιχειρηματιών. Πολλοί παραδοσιακοί τομείς παραγωγής υποτιμώνται και εξαφανίζονται...»

Τα παραδοσιακά πολιτικά κόμματα, ιδίως τα σοσιαλδημοκρατικά και τα συνδικάτα που πρόσκεινται παραδοσιακά σε αυτά, έχουν παίξει σημαντικό -και συχνά πρωταγωνιστικό ρόλο, όπως έγινε στη Γερμανία- στις περικοπές στο κράτος πρόνοιας. Τώρα τα συνδικάτα των εκπαιδευτικών στη Σουηδία έχουν μετανιώσει πικρά για την πλήρη συναίνεσή τους στην ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης αλλά είναι αργά. «Μεγάλη μερίδα των πολιτών νιώθει την ύπαρξη κενού πολιτικής και εθνικής ηγεσίας» συνεχίζει στην ανάλυσή του ο κ. Πατούχας. «Γενικεύεται η αντίληψη ότι οι παραδοσιακές πολιτικές δυνάμεις έχουν ξεπέσει σε ρόλο διεκπεραιωτών αλλότριων και σκοτεινών συμφερόντων... Οι παραδόσεις, τοπικές κι εθνικές, η νοσταλγία με συγκινησιακό ρομαντισμό, η αναζήτηση του τοπικού και εθνικού ήρωα, τα εθνικά σύμβολα, η σημαία εξυμνούνται ως όπλα εθνικής αφύπνισης, καθώς και εθνικής ασφάλειας ενάντια στις έξωθεν απειλές και την παγκόσμια αταξία. Τα ιδεολογήματα του μεταμοντερνισμού και του νεοφιλελευθερισμού που εξυμνούν το ατομικό, την ατομική δύναμη

και κυριαρχία εξυψώνονται σε αρετές».

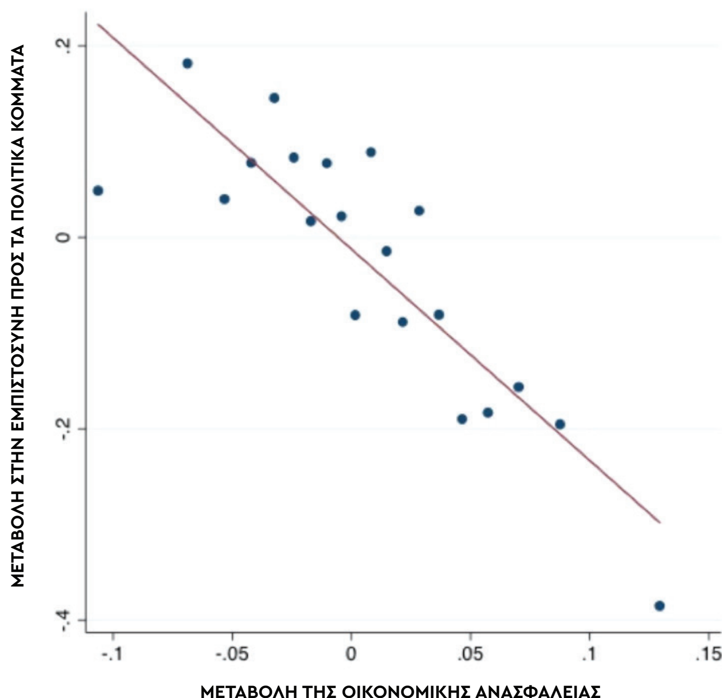
Τις συνθήκες αυτές αξιοποίησαν τα ακροδεξιά κόμματα «που ανέλαβαν την ικανοποίηση των φοβικών αισθημάτων των Σκανδιναβών πρόβαλαν στο ξεκίνημά τους με έντονο τρόπο ξενοφοβικά, εθνικιστικά, φιλολαϊκά συνθήματα. Επιτέθηκαν έντονα στις πολιτικές και οικονομικές ελίτ και την ασυδοσία των πολυεθνικών εταιρειών. Προσπάθησαν δε με επιμέλεια να καλύψουν τον ρατσιστικό τους λόγο βάζοντας στόχο τον πολιτισμικό κοσμοπολιτισμό... η ανάπτυξη της Ακροδεξιάς στις χώρες της Σκανδιναβίας με μακροοικονομική ευημερία και κοινωνική γαλήνη δεν είναι παράδοξο φαινόμενο».

Τα ακροδεξιά κόμματα στηρίζουν την άνοδό τους, πέρα από την κοινωνική δυσαρέσκεια και την οργή που προκαλεί η αυξανόμενη κοινωνική αδικία, στην απαξίωση του κατεστημένου πολιτικού συστήματος. Ο πίνακας εδώ είναι χαρακτηριστικός: όσο μεγαλώνει η κοινωνική ανασφάλεια, τόσο αυξάνεται και η έλλειψη εμπιστοσύνης προς τα πολιτικά κόμματα. Τα Σοσιαλιστικά, που στήριξαν την υφαρπαγή από το ολιγαρχικό 1% του πλούτου των εισοδημάτων της σοσιαλδημοκρατικής κοινωνικής βάσης εξακολουθούν να πληρώνουν το μεγαλύτερο τίμημα.

Ειδικότερα για τους νέους της Ευρώπης, οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές λιτότητας που έχουν εφαρμοστεί, παράλληλα με την ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων και τα πρόσκαιρα συμβόλαια εργασίας συνιστούν ένα συνεχές έγκλημα. Για πρώτη φορά μετά το τέλος του Β Παγκοσμίου Πολέμου, οι νεότερες γενιές μοιάζουν καταδικασμένες να ζήσουν χειρότερα απ' ότι οι γονείς τους και οι παππούδες τους. Ακόμη και η Κριστίν Λαγκάρντ, η επικεφαλής του ΔΝΤ, έφτασε σε παρέμβασή της τον Ιανουάριο του 2018 να σημειώσει ότι οι Ευρωπαίοι νέοι έχουν παραγκωνιστεί και αν δεν υπάρξουν αλλαγές «μια ολόκληρη γενιά δεν θα μπορέσει ποτέ να ανακάμψει». Ενώ ο μέσος όρος ανεργίας στην ΕΕ έφτανε στα τέλη του 2017 το 7,3%, ένας στους πέντε νέους ηλικίας έως 24 ετών έψαχνε για δουλειά. Πριν από την οικονομική κρίση του 2008–9, τα ποσοστά φτώχειας κατανέμονταν ισότιμα στις διαφορετικές γενιές. Σήμερα, ένας νέος εργαζόμενος

έχει εισόδημα που κινείται στο 60% του μέσου όρου, δεν έχει προλάβει να συσσωρεύσει ένα χρηματικό ποσό που να τον προφυλάσσει από ενδεχόμενες απώλειες εισοδήματος, την στιγμή μάλιστα που είναι υποχρεωμένος να υπογράφει συμβόλαια προσωρινής εργασίας. Σύμφωνα με την έρευνα στην οποία αναφερόταν η διευθύντρια του ΔΝΤ, οι νέοι ηλικίας 18–34 κατέχουν λιγότερο από το 5% του ευρωπαϊκού πλούτου και έχουν τον μεγαλύτερο δανεισμό[9].

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

---

[5] Η φτώχεια τσακίζει την εργατική τάξη. Εφημερίδα των Συντακτών, 5–12–2018
[6] The Swedish Face of Inequality, Social Europe, Ιανουάριος 2019
[7] Privatisation de l'ecole, le fiasco suedois. Le Monde Diplomatique. Σεπτέμβριος 2018
[8] Η άνοδος της Ακροδεξιάς στη Σκανδιναβία, Εφημερίδα των Συντακτών 8–1–2018 2018
[9] En Europe, le fosse economique se creuse entre les generations, avertit le FMI. Le Monde 25–01–18

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΛΙΣΤΑ ΤΟΥ ΣΙΝΤΛΕΡ ΚΑΙ Η ΠΛΟΥΤΟΚΡΑΤΙΑ

Ανήσυχος από τον «ανανεωμένο κύκλο μίσους» στη διεθνή σκηνή, ο σκηνοθέτης Στίβεν Σπίλμπεργκ αποφάσισε να επαναφέρει την ταινία του «Η λίστα του Σίντλερ» στους κινηματογράφους, ελπίζοντας ότι θα ευαισθητοποιήσει τους πολίτες και θα τους κάνει να ξαναθυμηθούν τη ναζιστική φρίκη. Μάλιστα στη Γερμανία, μια ανεξάρτητη κινηματογραφική αίθουσα πρόσφερε δωρεάν εισιτήρια στα μέλη της ακροδεξιάς «Εναλλακτικής για τη Γερμανία» (AfD) στην προβολή της κλασικής ταινίας στις 27 Ιανουαρίου, Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος. Τα μέλη του AfD, των οποίων οι ηγέτες έχουν αποκαλέσει τον ναζισμό «μια κουτσουλιά σε περισσότερα από 1000 χρόνια επιτυχημένης γερμανικής ιστορίας» και αποκαλούν το μνημείο του Ολοκαυτώματος στο Βερολίνο «μνημείο της ντροπής», χαρακτήρισαν την προσφορά από τον κινηματογράφο πρόκληση, παρά πρόσκληση.

Τέτοιες πρωτοβουλίες για τη διάσωση της ιστορικής μνήμης ενάντια στη λήθη είναι απαραίτητες, αλλά δεν λύνουν το πρόβλημα. Χρειάζεται να καταπολεμηθεί το νεοφιλελεύθερο και μεταμοντέρνο αφήγημα, της δήθεν προσωπικής ελευθερίας που σήμερα μας προσφέ-

ρεται και να αναδείξουμε την υποκρισία και το πραγματικό πρόσωπο των ακροδεξιών.

Ο Ντόναλντ Τραμπ εκλέχθηκε από τους λευκούς εργάτες των μεσοδυτικών πολιτειών που χάνουν τη δουλειά τους, αλλά η πρώτη κυβέρνησή του αποτελείτο σχεδόν αποκλειστικά από δισεκατομμυριούχους και μερικούς δύστυχους πολυεκατομμυριούχους, αφεντικά πολυεθνικών εταιρειών, πρώην στελέχη της Goldman Sachs και... πετρελαιάδες.

Ο υπουργός Εμπορίου Γουίλμπουρ Ρος έχει περιουσία 2,5 δισεκατομμύρια δολάρια, ο σύμβουλος πολιτικής Στίβεν Σβαρτζμαν 11,8 δισεκατομμύρια δολάρια και ο σύμβουλος πληροφόρησης Στίβεν Φέινμπεργκ, 2 δισεκατομμύρια δολάρια. Οι κατασκευαστές ακινήτων της Νέας Υόρκης, που συμβουλεύουν τώρα τον πρόεδρο, όπως ο Στίβεν Ροθ έχει περιουσία μόνο 1,1 δισεκατομμύρια, αλλά ο Ρίτσαρντ Λε Φράκ έχει 6,5 δισεκατομμύρια δολάρια. Ο σύμβουλος του Τραμπ Κάρλ Άικαν έχει κομπόδεμα μόλις 16,6 δισεκατομμυρίων δολαρίων και λέγεται ότι, στη ταινία Wall Street, υπήρξε πρότυπο για τον χαρακτήρα του Μάικλ Ντάγκλας που επαναλαμβάνει ένα δόγμα: «Η απληστία είναι καλό πράγμα». Είναι τυχαίο ότι η πλουσιότερη κυβέρνηση στην ιστορία των ΗΠΑ και της ανθρωπότητας αποφάσισε μόλις ορκίστηκε να μειώσει τη φορολογία των πλουσίων;

Στη Βραζιλία, με το καλημέρα, μια μέρα μετά την ορκωμοσία του, ο Μπολσονάρο εξήγγειλε την ιδιωτικοποίηση 12 αεροδρομίων και 4 λιμανιών, υποσχέθηκε να ανοίξει τον Αμαζόνιο σε εξορυκτικές δραστηριότητες και να καταργήσει τα δικαιώματα των ιθαγενών στις προστατευόμενες περιοχές τους, να συλλάβει οικολόγους ακτιβιστές καθώς και να ιδιωτικοποιήσει την πανίσχυρη κρατική πετρελαϊκή εταιρεία Petrobras.

Δεν χρειάζεται όμως να πάμε και πολύ μακριά για να δούμε τα συμφέροντα που εκπροσωπεί και η μοντέρνα ευρωπαϊκή ακροδεξιά. Στην Αυστρία ο κυβερνητικός συνασπισμός δεξιάς – ακροδεξιάς επαναφέρει το 12ωρο. Στην Ουγγαρία του Όρμπαν, ο νέος εργατικός νόμος της «σκλαβιάς» επιτρέπει στους εργοδότες να απαιτήσουν μέχρι

και 400 ώρες υπερωριακής απασχόλησης ετησίως από τους εργαζόμενους τους (από τις 250 που ήταν το όριο μέχρι σήμερα) ενώ παράλληλα, δίνει τη δυνατότητα για καθυστέρηση των πληρωμών τους έως και τρία χρόνια. Σε άλλη νομοθετική της κίνηση, η κυβέρνηση εγκαθίδρυσε ένα παράλληλο δικαστικό σύστημα, όπου ο υπουργός δικαιοσύνης μπορεί να προσλαμβάνει και να απολύει δικαστικούς της αρεσκείας του. Τα νέα κυβερνητικά διοικητικά δικαστήρια θα υπάγονται στην κυβέρνηση και θα χειρίζονται ευαίσθητα διοικητικά ζητήματα όπως ο εκλογικός νόμος και τα θέματα διαφθοράς,

Χρειάζεται να αποκαλύψουμε την υποκρισία της ακροδεξιάς, που δημαγωγεί για τα λαϊκά συμφέροντα ενώ στην πραγματικότητα εργάζεται για λογαριασμό της οικονομικής ολιγαρχίας. Να δείξουμε με συγκεκριμένα στοιχεία ποιες είναι οι πραγματικές της θέσεις και επιδιώξεις. Ακολουθούν ορισμένα παραδείγματα, σε ψηφοφορίες που έγιναν στο σημερινό Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

Ενάντια στο οκτάωρο των οδηγών φορτηγών (04/07/2018)

Συγκεκριμένα, καταψήφισαν την τροπολογία ώστε να μην ξεπερνούν ημερησίως οι ώρες εργασίας το 8ωρο, την τροπολογία για να μην ξεπερνούν τις 48 ώρες εργασίας εβδομαδιαίως, την τροπολογία για να μην ξεπερνούν τις 80 ώρες εργασίας για δυο διαδοχικές εβδομάδες και την τροπολογία για διάλειμμα 60 λεπτών ύστερα από 4,5 ώρες οδήγησης. Επιλέγοντας να απελευθερώσουν το ωράριο των επαγγελματιών οδηγών, θέτουν σε κίνδυνο εκτός από τη δική τους ασφάλεια και την ασφάλεια των υπόλοιπων ταξιδιωτών.

Ενάντια στην πρωτοβουλία για τη Νεανική Εργασία (18/01/2016)

Επρόκειτο για κονδύλια που θα ενίσχυαν τη νεανική απασχόληση με θέσεις πρακτικής άσκησης, εργασίας αλλά και κατάρτισης στις χώρες όπου η ανεργία στους νέους ξεπερνούσε το 25% το 2016.

Ενάντια στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την πάταξη της αδήλωτης εργασίας (02/02/2016)

Σκοπός της πλατφόρμας είναι να δημιουργήσει ένα φόρουμ στο οποίο θα συμμετέχουν υπηρεσίες ελέγχου εργασίας των κρατών μελών της ΕΕ με σκοπό την πάταξη της αδήλωτης εργασίας, η οποία έχει επιπτώσεις στις εργασιακές συνθήκες, στον υγιή ανταγωνισμό και στους δημόσιους προϋπολογισμούς.

Ενάντια στη διαμόρφωση συνθηκών εργασίας που ευνοούν το ισοζύγιο προσωπικού χρόνου και εργασίας (13/09/2016)

Το ψήφισμα καλούσε τα κράτη-μέλη της ΕΕ να ελέγχουν και να εμποδίζουν παράτυπες απολύσεις που σχετίζονταν με το ισοζύγιο εργασίας-προσωπικού χρόνου, ιδίως στην περίπτωση των γυναικών. Επίσης προέβλεπε την παροχή βοήθειας σε θύματα διακρίσεων και φυλετικών στερεοτύπων.

Ενάντια στα εργασιακά δικαιώματα των γυναικών οικιακών βοηθών στην ΕΕ (28/04/2016)

Οι οικιακοί βοηθοί και το προσωπικό φροντίδας, η πλειοψηφία των οποίων είναι γυναίκες μετανάστριες, πρέπει να αποκτήσουν ένα επίσημο καθεστώς στην ΕΕ. Η αναγνώριση της εργασίας τους θα βοηθήσει στην καταπολέμηση της εκμετάλλευσης, της καταναγκαστικής εργασίας και της εμπορίας ανθρώπων.

Ενάντια στα κοινοτικά κονδύλια για την ισότητα των φύλων (14/03/2017)

Τα κονδύλια αυτά θα διατίθεντο την περίοδο 2016–2019 με σκοπό την αύξηση της γυναικείας απασχόλησης, της οικονομικής ανεξαρτησίας ανδρών και γυναικών, τη μείωση του μισθοδοτικού χάσματος μεταξύ των φύλων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και των γυναικείων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο.

Ενάντια στα μέτρα πρόληψης και καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών, των παιδιών και των νέων

Πρόκειται για τροπολογία που είχε ενταχθεί στον Γενικό Προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2019

Ενάντια στην προστασία των παιδιών των προσφύγων (03/05/2018)

Σκοπός του νομοθετήματος ήταν να διασφαλίσει την προστασία των ανήλικων παιδιών ανεξαρτήτως ιθαγένειας, προσφυγικού ή μεταναστευτικού στάτους και παρελθόντος. Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να είναι παιδί...

Ενάντια στις ανθρωπιστικές βίζες (11/12/2018)

Σκοπός είναι να μπορούν οι χώρες της ΕΕ να εκδίδουν θεωρήσεις εισόδου για ανθρωπιστικούς λόγους σε πρεσβείες και προξενεία στο εξωτερικό προκειμένου τα άτομα που ζητούν προστασία να εισέρχονται στην Ευρώπη χωρίς να θέτουν τη ζωή τους σε κίνδυνο. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 90% των ατόμων που έχουν λάβει διεθνή προστασία στην ΕΕ εισήλθαν με παράτυπα μέσα, ενώ περίπου 30.000 άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους από το 2000 και μετά προσπαθώντας να εισέλθουν στην Ευρώπη

Ενάντια στις πρωτοβουλίες κοινωνικής ενσωμάτωσης των μεταναστών και ένταξής τους στην αγορά εργασίας (05/07/2016)

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ευρώπη ζουν 80 εκατομμύρια άνθρωποι με αναπηρίες (περίπου το 16% του ευρωπαϊκού πληθυσμού). Εξ αυτών τα 46 εκατομμύρια είναι γυναίκες και κορίτσια.

Ενάντια στα δικαιώματα των γυναικών με αναπηρίες, όπως και στο Σύμφωνο του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ανθρώπων με αναπηρίες (07/07/2016 - 29/11/2018)

Πρόκειται για ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα που άπτονται της μεταναστευτικής κρίσης. Οι πρόσφυγες και οι μετανάστες έχουν ένα σημαντικό μειονέκτημα όταν φτάνουν στις χώρες της ΕΕ. Είναι αποκομμένοι, άποροι και έχουν αφήσει πίσω δουλειές ή σπουδές. Η υποστήριξή τους στην εύρεση εργασίας όχι μόνο θα τους βοηθήσει να ξεπεράσουν αυτά τα εμπόδια αλλά θα λειτουργήσει καταλυτικά και στην ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία.

Ενάντια στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα δικαιώματα της LGBTI ατόμων (12/12/2018)

Το κείμενο κατέγραφε την κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα LGBTI άτομα και το επίπεδο στο οποίο εφαρμόζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα παγκοσμίως. Επίσης διατύπωνε κατευθυντήριες γραμμές για το πως η ΕΕ μπορεί να δράσουν για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Καταδίκαζε κάθε μορφή βίας και διακρίσεων εις βάρος των LGBTI ατόμων και καλούσε τα κράτη-μέλη να εφαρμόζουν τις οδηγίες της ΕΕ.

Ενάντια σε μια νέα συμφωνία για το κλίμα (14/10/2015)

...όπως και ο Τράμπ άλλωστε, για όλους τους ακροδεξιούς η κλιματική αλλαγή φαίνεται να είναι ένας... μύθος! Η συμφωνία αποτελεί ένα σχέδιο δράσης για τη συγκράτηση της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη «αρκετά κάτω» από τους 2°C. Καλύπτει την περίοδο από το 2020 και έπειτα, ενώ θέτει στόχους να συνεχίσουν οι προσπάθειες ώστε να περιοριστεί στους 1,5°C

Ενάντια στα μέτρα προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος (24/10/2017)

...και τάσσονται συνεπώς υπέρ της διαφθοράς...

«Η άνοδος της ακροδεξιάς σημαίνει επιστροφή στο παράλογο και στον κοινωνικό μεσαίωνα»

Στέλιος Κούλογλου

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ λ ΚΑΙ Η ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΑ

Πολλές από τις ευρωπαϊκές ακροδεξιές ομάδες χρησιμοποιούν για σύμβολο το ελληνικό λ, συχνά σε μαύρο χρώμα. Για αυτές, το ενδέκατο γράμμα του ελληνικού αλφάβητου παραπέμπει στους Λακεδαιμόνιους της Αρχαίας Ελλάδας. Εμπνέονται από την κινηματογραφική ταινία Οι 300, χολυγουντιανή εκδοχή της μάχης των Θερμοπυλών, όταν οι 300 του Λεωνίδα αντιμετώπισαν την εισβολή των Περσών. Αποτελούν υποτίθεται, αυτές οι ομάδες, το ανάχωμα στους ξένους και τους Βάρβαρους, που απειλούν την ευρωπαϊκή αλλά και την εθνική καθαρότητα.

Στην πραγματικότητα αυτοί είναι οι Βάρβαροι, που θέλουν να μας γυρίσουν δεκαετίες, αν όχι αιώνες πίσω, στις εποχές των δωδεκάωρων και της εργασιακής σκλαβιάς, της καταπίεσης της γυναίκας και των μειονοτήτων, της φοβικής εθνικής κα-

θαρότητας. Το σχέδιό τους είναι η επιστροφή στα καθαρόαιμα αυταρχικά έθνη-κράτη, σε μια ΕΕ υποβαθμισμένη σε απλή οικονομική ένωση, που να διευκολύνει τη διακίνηση των εμπορευμάτων και των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών της ολιγαρχίας που υπηρετούν.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η μεγαλύτερη πολιτική εφεύρεση των τελευταίων αιώνων. Χώρες που πολεμούσαν τους προηγούμενες αιώνες μεταξύ τους με δεκάδες εκατομμύρια νεκρούς και ακόμη περισσότερες τραγωδίες, κάθονται σήμερα γύρω από ένα τραπέζι, συνδιαλέγονται και συμβιβάζονται. Δεν ήταν ποτέ ίσες μεταξύ τους, άλλωστε πως μπορεί να είναι ίση η Γερμανία με τη Μάλτα, που είναι τέσσερις φορές μικρότερη από τη Ρόδο σε έκταση, αλλά πάντως είναι καλύτερα να συνδιαλέγεται το Βερολίνο με τη Βαλέτα, παρά να την καταλαμβάνει με τον στρατό του. Και ειδικά σε πολλές από τις χώρες της ΕΕ, με όλες τις μεγάλες κοινωνικές της ανισότητες, είχε εγκαθιδρυθεί το πιο αποτελεσματικό κοινωνικό κράτος στην ιστορία της ανθρωπότητας.

Στη πορεία των χρόνων, στην ΕΕ επιβλήθηκαν οι νεοφιλελεύθερες συνταγές του αγγλοσαξωνικού κόσμου, οι συνταγές του Ρόναλντ Ρέηγκαν και της Μάργκαρετ Θάτσερ. Το αποτέλεσμα ήταν η σταδιακή συρρίκνωση του κράτους πρόνοιας, οι ιδιωτικοποιήσεις και η ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων, οι πολιτικές λιτότητας που κάνουν τους φτωχούς πιο φτωχούς και την οικονομική ολιγαρχία ακόμη ισχυρότερη. Η οικονομική κρίση του 2008, που φορτώθηκε στους πρώτους και ευνόησε τους δεύτερους, αποθέωσε αυτή την πορεία. Η δυσφορία και η οργή για την αυξανόμενη κοινωνική αδικία καθώς και η ανασφάλεια για το μέλλον είναι που τροφοδότησαν την ακροδεξιά που ροκανίζει σήμερα την εκλογική δύναμη των συντηρητικών κομμάτων και έχει οδηγήσει σε ορισμένες χώρες ιστορικά σοσιαλιστικά κόμματα σχεδόν σε εξαφάνιση. Ο Φρανκεστάιν που

δημιούργησαν έχει στραφεί και εναντίον τους. Αν με πρώτο σταθμό τις επερχόμενες ευρωεκλογές ο Φρανκεστάιν δεν αναχαιτιστεί, ίσως η ΕΕ θα πάψει σε λίγα χρόνια να υπάρχει, τουλάχιστον όπως την ξέρουμε σήμερα.

Για την αντιμετώπιση της ακροδεξιάς και την σωτηρία της Ευρώπης, είναι απαραίτητη η δημιουργία ενός δημοκρατικού, προοδευτικού μετώπου. Όμως αυτή η συσπείρωση, για να είναι αποτελεσματική, θα πρέπει να αντιμετωπίζει και τις αιτίες που δημιούργησαν το τέρας με το χαμογελαστό πρόσωπο. Στο Ευρωκοινοβούλιο βουλευτές από την Αριστερά, το Κόμμα των Πράσινων καθώς και αριστεροί Σοσιαλδημοκράτες, έχουμε δημιουργήσει το Progressive Caucus, μία Προοδευτική Συμμαχία που επεξεργάζεται ένα πολιτικό και κοινωνικό πρόγραμμα στους αντίποδες του νεοφιλελευθερισμού. Για να σώσουμε την Ευρώπη αλλά και την Ελλάδα, που απειλείται από την αλά Πινοσέτ, πολιτική της Ν.Δ., το μέτωπο αυτό είναι σήμερα περισσότερο αναγκαίο από ποτέ.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΛΟΓΛΟΥ
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Απόφοιτος του Πανεπιστημίου Αθηνών (1980), μετεκπαιδεύθηκε στη δημοσιογραφία στο Παρίσι και το Τόκιο. Ξεκίνησε να δημοσιογραφεί στο περιοδικό «Αντί» και διετέλεσε ανταποκριτής της «Αυγής» στο Παρίσι (1983–1984). Πολιτικός αναλυτής στο «Βήμα» και αργότερα ανταποκριτής της εφημερίδας, της ΕΡΤ και του ραδιοσταθμού Σκάι στη Μόσχα κατά την διάρκεια της «περεστρόικα» (1989-1993). Κάλυψε ως ειδικός απεσταλμένος τον πόλεμο στην πρώην Γιουγκοσλαβία (1992–1995). Συνεργάτης της γαλλικής Le Monde Diplomatique και του γαλλογερμανικού τηλεοπτικού σταθμού ARTE.

Το 2002 βραβεύτηκε ως ο συγγραφέας της χρονιάς για το best seller μυθιστόρημα «Μην πας ποτέ μόνος στο ταχυδρομείο». Είναι συγγραφέας εννέα λογοτεχνικών και ιστορικών βιβλίων.

Διετέλεσε αρχισυντάκτης και παρουσιαστής του «Ρεπορτάζ χωρίς σύνορα» (1996- 2008 και 2010–2012), μιας τηλεοπτικής εκπομπής που βραβεύθηκε τέσσερις φορές ως η καλύτερη ελληνική ενημερωτική εκπομπή. Από το 2005 έως το 2008, επιμελείτο και παρουσίαζε το εβδομαδιαίο τηλεοπτικό πρόγραμμα «Θεματική Βραδιά». Το 2006 και το 2007 βραβεύτηκε ως ο δημοσιογράφος της χρονιάς. Έχει χαρακτηριστεί, από το παρατηρητήριο των διεθνών μέσων ενημέρωσης «Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα» ως «το σύμβολο της ερευνητικής δημοσιογραφίας στην Ελλάδα».

Το 2008 απολύθηκε από την ΕΡΤ επειδή αρνήθηκε να λογοκρίνει το ντοκιμαντέρ «Η γενιά των 700 €» που ετοίμαζε. Την ίδια χρονιά ίδρυσε το Tvxs.gr («TV Χωρίς Σύνορα»), την πρώτη και σήμερα από τις πιο έγκυρες ενημερωτικές ηλεκτρονικές εφημερίδες στην Ελλάδα.

Παραγωγός και σκηνοθέτης πολυάριθμων ντοκιμαντέρ: «Whistleblowers» (2004), «Απολογία ενός Οικονομικού Δολοφόνου» (2008), «Oligarchy» (2012), «Νεοναζί: Το Ολοκαύτωμα της Μνήμης» (2013), Η Νονά» (2014), «Απόδραση από την Αμοργό» (2015), «Πεθαίνοντας στο Γέλιο» (2017). Το 2000 και το 2002 του απονεμήθηκε το διεθνές βραβείο EuroComenius, αντιστοίχως για τα ντοκιμαντέρ «Ο Ελληνικός Εμφύλιος» και «Ο Αγώνας του Θανάτου». Η «Απολογία ενός Οικονομικού Δολοφόνου» απέσπασε δύο διεθνή βραβεία(Ν. Κορέα, Ισπανία), προβλήθηκε σε δεκάδες χώρες και σε κινηματογράφους στη Νέα Υόρκη και το Λος Άντζελες. Από το 2010 η αμερικανική κυβέρνηση αρνείται να του χορηγήσει βίζα για τις ΗΠΑ, ακόμη και με την ιδιότητα του ευρωβουλευτή.

Διακρίθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την οργάνωση και παρουσίαση σειράς πρωτότυπων εκδηλώσεων για την ιστορία, τον πολιτισμό και τους νέους της Ελλάδας καθώς και εναντίον του πολέμου. Με δική του πρωτοβουλία καθιερώθηκε βραβείο για τους Μάρτυρες Δημοσίου Συμφέροντος και την Ελευθερία της Πληροφόρησης, που απονέμεται κάθε χρόνο στο όνομα της δολοφονηθείσας Μαλτέζας δημοσιογράφου Δάφνης Καρουάνα Γκαλίθια. Για το έργο του κατά της διεθνούς διαφθοράς, ανακηρύχθηκε «Τρίτος δικαιότερος πολιτικός στην Ευρώπη».

Σχεδιασμός Εντύπου: Γιώργος Δομιανός
Εικονογράφηση Εξωφύλλου: Γιάννης Δερμεντζόγλου
Διόρθωση/Επιμέλεια: Σίσσυ Βαμβακά / Νίκος Μίχος

Στέλιος Κούλογλου

Συγγραφέας, Δημοσιογράφος,
Σκηνοθέτης και Ευρωβουλευτής

stelios.kouloglou@ep.europa.eu

stelioskouloglou

SteliosKoul

